

CZEŚĆ X.

Władze i postępowanie.

§ 141.

I. Instancya.

Polityczne władze administracyjne pierwszej instancyi stanowią także pierwszą instancję w sprawach przemysłowych (władze przemysłowe).

Do nich należy stosowanie przepisów przemysłowych; do nich wnoszone będą zgłoszenia na samoistne wykonywanie przemysłów;

one nadają przemysły, podlegające koncesyi, o ile w następujących paragrafach niema postanowionych wyjątków w tym względzie;

§ 141.

Die politischen Verwaltungsbehörden erster Instanz sind auch die erste Instanz in Gewerbeangelegenheiten (Gewerbebehörden).

Ihnen obliegt die Handhabung der Gewerbevorschriften; bei ihnen werden die Meldungen für den selbständigen Betrieb der Gewerbe eingebracht;

sie verleihen die an Konzessionen gebundenen Gewerbe, insoweit die nachstehenden Paragraphen keine Ausnahme feststellen;

do nich należy śledztwo i wymierzanie kary za przekroczenia przepisów tej ustawy, o ile niema miejsca wkroczenie z urzędu zwyczajnego sądu karnego (§ 136).

W przypadkach bezprawnego wykonywania przemysłu winna polityczna władza powiatowa, gdyby dla stwierdzenia istoty czynu miała przeprowadzać oględziny naocznie, przybrać do śledztwa delegata, wskazanego przez starszyzną właściwego stowarzyszenia.

W miejscowościach, w których są osobne władze policyjne rządowe, winna władza przemysłowa w przypadkach, w których chodzi o względy na bezpieczeństwo publiczne, moralność publiczną lub porządek publiczny, porozumiewać się temi władzami.

ihnen steht die Untersuchung und Bestrafung der Übertretung der Vorschriften dieses Gesetzes zu, insofern nicht die Amtshandlung des ordentlichen Strafgerichtes eintritt (§ 136).

In Fällen unbefugter Ausübung von Gewerben hat die politische Bezirksbehörde zur Untersuchung einen von der Vorsteherung der zuständigen Genossenschaft nahmhaft gemachten Beauftragten dann beizuziehen, wenn sie zur Feststellung des Tatbestandes einen Augenschein vornimmt.

In Orten, wo eigene landesfürstliche Polizeibehörden bestehen, hat die Gewerbebehörde in Fällen, wo Rücksichten auf die öffentliche Sicherheit, Sittlichkeit und Ordnung zur Erwägung kommen, mit ersteren das Einvernehmen zu pflegen.

§ 142.

II. Instancya.

Polityczne władze krajowe stanowią drugą instancję. One są bezpośrednimi władzami, nadającymi pozwolenie:

co do wszelkich przemysłów drukowych (§ 15 punkt 1) z wyjątkiem przemysłów, wspomnianych w § 21 ust. 3; co do przedsiębiorstw wypożyczania książek i utrzymywania czytelní (§ 15 punkt 2);

co do stręczenia służby i posad sposobem przemysłowym (§ 21 a);

co do przedsiębiorstw pogrzebowych (§ 21 g);

co do przemysłu zastawniczego (§ 1 ust. z dnia 23 marca 1885 Dz. u. p. L. 48);

§ 142.

Die politischen Landesbehörden bilden die zweite Instanz. Sie sind unmittelbare Verleihungsbehörden:

für alle Pressgewerbe (§ 15, P. 1) mit Ausnahme der im

§ 21, Absatz 3, erwähnten Gewerbe:

für Unternehmungen von Leihbibliotheken und Lesekabinetten (§ 15, P. 2);

für die gewerbemässige Dienst- und Stellenvermittlung (§ 21 a);

für die Leichenbestattungsunternehmungen (§ 21 g);

für das Pfandleihergewerbe (§ 1 des Gesetzes vom 23. März 1885, R. G. Bl. Nr. 48);

co do przemysłów budowniczych, murarskiego, kamienniarzkiego i ciesielskiego (§ 14 ust. z dn. 26 grudnia 1893 Dz. u. p. L. 193);

co do takich przemysłów, które w myśl § 24 uznano za podlegające koncesyi, jeżeli drogą rozporządzenia nadanie koncesyi zastrzeżone zostało politycznej władzy krajowej;

co do takich peryodycznych przedsiębiorstw przewozu osób, które rozciągają się na kilka powiatów tego samego kraju;

co do zatwierdzania tych zakładów przemysłowych, które rozciągają się na dwa albo więcej powiatów tego samego kraju;

wkońcu co do odznaczeń, wzmiankowanych w § 58.

für das Baumeister-, Maurer-, Steinmetz- und Zimmermeistergewerbe (§ 14 des Gesetzes vom 26. Dezember 1893 R. G. Bl. Nr. 193);

für jene Gewerbe, welche nach § 24 als Konzessionspflichtig erklärt wurden, wenn die Verleihung der Konzession im Verordnungswege der politischen Landesbehörde vorbehalten wurde;

für jene periodischen Personentransportunternehmungen, welche sich auf mehrere Bezirke desselben Landes ausdehnen;

für die Erteilung der Genehmigung für Betriebsanlagen, welche sich auf zwei oder mehrere Bezirke desselben Landes erstrecken;

endlich für die im § 58 erwähnten Auszeichnungen.

§ 143.

Instancja najwyższa *).

Najwyższą instancją w sprawach przemysłowych jest Ministerstwo handlu.

Ono daje zezwolenie na te peryodyczne przedsiębiorstwa przewozowe i zatwierdza te zakłady przemysłowe, które rozciągają się na obszar kilku krajów koronnych.

Jeżeli odnośny przedmiot dotyka zarazem zakresu działania innej władzy centralnej, należy się z nią w miarę potrzeby porozumieć.

§ 143.

Die oberste Instanz in Gewerbeangelegenheiten ist das Handelsministerium.

Es bewilligt jene periodischen Transportunternehmungen und genehmigt jene Betriebsanlagen, welche sich über die Gebiete mehrerer Kronländer erstrecken.

Wenn der Gegenstand zugleich den Wirkungskreis einer anderen Zentralstelle berührt, ist mit dieser das erforderliche Einvernehmen zu pflegen.

*) obow. od 16 lutego 1907 (p. art. II. ust. wpraw.).

§ 144.

Postępowanie co do zgłaszania przemysłu, ubiegania się
o koncesyę i składania przemysłu.

Ze zgłoszeniami przemysłów, oraz prośbami o przemysły koncesyonowane należy zwracać się do tej władzy przemysłowej pierwszej instancyi, w której okręgu ma być siedziba przemysłu. Można je podawać pisemnie albo też składać ustnie do protokołu. Na każde uczynione zgłoszenie przemysłu wolnego lub rękodzielniczego winna władza wystawić krótkie poświadczenie i to, gdy chodzi o zgłoszenie pisemne, do 48 godzin, a gdy uczyniono je ustnie, natychmiast.

Karta przemysłowa będzie wystawiona w formie wy-

§. 144.

Die Anmeldungen von Gewerben wie die Bewerbungen um konzessionierte Gewerbe sind bei der Gewerbebehörde erster Instanz anzubringen, in deren Bezirk der Standort des Gewerbes sich befinden wird. Sie können schriftlich überreicht oder mündlich zu Protokoll gegeben werden. Über jede erfolgte Anmeldung eines freien oder handwerksmässigen Gewerbes ist von der Behörde bei schriftlichen Anmeldung binnen 48 Stunden, bei mündlicher sofort eine kurze Bestätigung auszufertigen.

Der Gewerbeschein wird in Form eines Auszuges der

ciągu ze zgłoszenia, opatrzonego potwierdzeniem zapisania do rejestru przemysłowego.

Na konsensy wystawiany ma być formalny dekret.

O każdym wystawieniu karty przemysłowej i udzieleniu koncesyi uwiadomić należy stowarzyszenie, którego to dotyczy.

O złożeniu (zrzeczeniu się) przemysłu winien przemysłowiec uwiadomić niezwłocznie władzę przemysłową.

Złożenie (zrzeczenie się) staje się skutecznem z tem dniem, w którym oznajmione będzie władzy przemysłowej pierwszej instancyi, względnie do niej nadejdzie. Takie doniesienia nie podlegają opłacie stempowej.

O każdym złożeniu (zrzeczeniu się) przemysłu oraz o wszelkich innych rodzajach wygaśnięcia przemysłu, a także o każdym przeniesieniu i o wszelkich innych

Anmeldung, versehen mit der Bestätigung der erfolgten Eintragung in das Gewerberegister, ausgefertigt.

Für Konzessionen ist ein förmliches Dekret auszufertigen.

Von jeder Ausfertigung eines Gewerbescheines und Erteilung einer Konzession ist die Genossenschaft, welche es betrifft, in Kenntnis zu setzen.

Die Zurücklegung (Anheimsagung) eines Gewerbes ist vom Gewerbetreibenden der Gewerbebehörde sogleich anzuzeigen.

Die Zurücklegung (Anheimsagung) wird mit dem Tage wirksam, an welchem dieselbe bei der Gewerbebehörde erster Instanz erklärt wird, beziehungsweise einlangt. Diese Anzeigen unterliegen nicht der Stempelpflicht.

Von Zurücklegungen (Anheimsagungen) oder sonstigen Erlöschungen von Gewerben, dann von den Verlegungen und

zmianach w przemysłach, winna władza przemysłowa w każdym przypadku z osobna uwiadomić wczas także odnośnie stowarzyszenie.

anderweitigen Veränderungen in Gewerben hat die Gewerbebehörde fallweise rechtzeitig auch die betreffende Genossenschaft zu verständigen.

§ 145.

Rejestr przemysłowy.

Władze przemysłowe pierwszej instancji winny utrzymywać rejestry przemysłowe, ale z odrębnymi działami dla przemysłów wolnych, rękodzielniczych i koncesyowanych; w tych rejestrach zapisywać należy wszelkie zmiany w stanie przemysłów, a o każdej takiej zmianie uwiadamić zawsze także władzę podatkową i Izbę handlową i przemysłową.

§ 145.

Bei den Gewerbebehörden erster Instanz sind Gewerbe-register zu führen, jedoch in abgesonderten Abteilungen für freie Gewerbe, handwerksmässige und konzessionierte Gewerbe; in denselben ist jede Veränderung im Stande der Gewerbe einzutragen und von dieser immer auch der Steuerbehörde und der Handels- und Gewerbekammer Kenntnis zu geben.

§ 146.

Rekursy w sprawach przemysłowych.

Decyzje władz przemysłowych winny być podawane stronom do wiadomości z wymienieniem powodów. Rekurs do władzy wyższej przeciw decyzjom władz przemysłowych pierwszej instancji przysługuje stronom do dni 14, a przeciw decyzjom władzy przemysłowej drugiej instancji do 4 tygodni, o ile ustawa nie zawiera co do poszczególnych przypadków odnośnych przepisów.

Przeciw decyzji politycznej władzy krajowej, którą z potwierdzeniem orzeczenia władzy przemysłowej pierwszej instancji odmówione zostało nadanie pewnego prze-

§ 146.

Die Entscheidungen der Gewerbebehörden sind mit deren Gründen den Parteien bekanntzugeben. Denselben steht, soweit das Gesetz nicht für einzelne Fälle andere Anordnungen enthält, gegen Entscheidungen der Gewerbebehörden erster Instanz binnen 14 Tagen, gegen Entscheidungen der Gewerbebehörden zweiter Instanz binnen vier Wochen der Rekurs an die Oberbehörde offen.

Gegen die Entscheidung der politischen Landesbehörde, mit welcher in Bestätigung des Ausspruches der Gewerbebehörde erster Instanz die Verleihung eines konzessionierten

mysłu koncesyjonowanego ze względu na stosunki miejscowe, niema dalszego rekursu.

Co do przemysłów gospodnich i szynkowych zawierają § 18 i 20 osobne postanowienia.

Gdyby władza wyższa dowiedziała się o braku jednego z ustawowych warunków winna wkroczyć z urzędu.

Gewerbes mit Rücksicht auf die Lokalverhältnisse verweigert wurde, steht ein weiterer Rekurs nicht zu.

In Ansehung der Gast- und Schankgewerbe enthalten die §§ 18 und 20 besondere Bestimmungen.

Kommt der Mangel eines gesetzlichen Erfordernisses zur Kenntnis der Oberbehörde, so hat sie von Amts wegen einzuschreiten.

§ 147.

Postępowanie w przypadkach karnych.

Postępowanie w przypadkach karnych przem. jest z reguły ustne.

Z rozprawy spisuje się protokół, do którego zaciąga się rozstrzygnięcie i podaje się do wiadomości strony. Na żądanie strony lub w razie tej nieobecności, podaje się jej także pisemnie do wiadomości rozstrzygnięcie razem z powodami.

Władza przemysłowa winna stowarzyszenie, które uczyniło do niej jakiegokolwiek doniesienie, uwiadamić w każdym przypadku z osobna jakie zarządzenie wydała władza na odnośne doniesienie.

§ 147.

Das Verfahren in Gewerbestraffällen ist in der Regel mündlich.

Über die Verhandlung wird ein Protokoll aufgenommen, in dieses die Entscheidung eingetragen und der Partei bekanntgegeben. Auf ihr Verlangen, oder wenn sie abwesend ist, wird die Entscheidung samt den Motiven auch schriftlich eröffnet.

Die Gewerbebehörden haben den Genossenschaften über die von ihnen erstatteten Anzeigen fallweise Mitteilung zu machen, welche Verfügungen über die betreffende Anzeige seitens der Behörde getroffen wurden.

§ 147 a.

Gdy doniesienie o przekroczeniu ordynacji przemysłowej uczyni na podstawie swego własnego służbowego spostrzeżenia jedna z władz publicznych lub osób, wymienionych w § 68 ustawy karnej, w takim razie władza przemysłowa może, o ile grzywna, którą uzna za stosowne nałożyć, wynosić ma najwięcej 30 koron, wymierzyć zasłużoną karę bez poprzedniego postępowania drogą sądu karnego.

W tym osądzie karnym należy oznaczyć:

1) jakość czynu karygodnego, oraz czas i miejsce jego popełnienia;

§ 147 a.

Wenn von einer öffentlichen Behörde oder einer der im § 68 des Strafgesetzes erwähnten Personen auf Grund ihrer eigenen dienstlichen Wahrnehmung eine Übertretung der Gewerbeordnung angezeigt wird, so kann die Gewerbebehörde, insofern sie eine Geldstrafe von höchstens 30 K zu verhängen findet, die verwirkte Strafe ohne vorausgehendes Verfahren durch eine Strafverfügung festsetzen.

In der Strafverfügung muss angegeben sein:

1) die Beschaffenheit der strafbaren Handlung sowie die Zeit und der Ort ihrer Begehung;

2) nazwę osoby lub władzy, która uczyniła doniesienie;

3) wymiar kary z przytoczeniem postanowienia karnego, na którym się zasadza;

4) że obwinionemu wolno, gdyby się osądem karnym czuł pokrzywdzonym, zgłosić w terminie ośmiodniowym, licząc od doręczenia osądu bądź pisemnie, bądź protokolarnie sprzeciwienie się przeciw osądowi karneemu do władzy przemysłowej, a zarazem wymienić środki dowodowe, mające posłużyć na jego obronę, że jednakże, gdyby sprzeciwienia w tym terminie nie zgłosił osąd karny stałby się prawomocnym i musiałby być przeciw niemu wykonany.

Gdy sprzeciwienie uczynione zostanie do ośmiu dni, będzie miało miejsce zwyczajne postępowanie. W razie

2) der Name der Person oder Behörde, welche die Anzeige gemacht hat;

3) die Straffestsetzung unter Anführung der Strafbestimmung, auf welche dieselbe sich gründet;

4) dass es dem Beschuldigten freistehe, wenn er sich durch die Strafverfügung beschwert finden sollte, innerhalb einer achttägigen Frist, von der Zustellung der Verfügung an gerechnet, seinen Einspruch dagegen bei der Gewerbebehörde schriftlich oder zu Protokoll anzumelden und zugleich die zu seiner Verteidigung dienenden Beweismittel anzuzeigen, dass aber, falls in dieser Frist ein Einspruch nicht erfolgt, die Strafverfügung in Rechtskraft übergehen und gegen ihn vollstreckt werden würde.

Wird in der achttägigen Frist der Einspruch erhoben, so tritt das ordentliche Verfahren ein. Im entgegengesetzten Falle findet gegen die Strafverfügung ein Rechtsmittel nicht statt,

przeciwным przeciw osądowi karneemu niema środka prawnego, ale, o ile zachodzą warunki § 364, l. 1 i 2 procedury karnej, może być udzielone przywrócenie do dawniejszego stanu.

jedoch kann, sofern die Voraussetzungen des § 364, Z. 1 und 2, der Strafprozesordnung eintreten, die Wiedereinsetzung in den vorigen Stand erteilt werden.

§ 151.

Przeznaczenie kar pieniężnych,

Kary pieniężne będą ściągane drogą egzekucyi administracyjnej.

Dostają się one, o ile ukarany należy jako członek albo uczestnik do pewnego stowarzyszenia przemysłowego, które utworzyło własną kasę chorych dla pomocników według przepisu § 121 lub na rzecz swoich uczestników przystąpiło gremialnie do jakiejś innej kasy chorych, odpowiadającej warunkom ustawowym tej kasy chorych.

Gdy przy pewnem stowarzyszeniu przemysłowem istnieją odrębne kasy chorych dla pomocników a odręb-

§ 151.

Die Einbringung der Straf gelder erfolgt im administrativen Exekutionswege.

Sie fließen, wenn der Straffällige als Mitglied oder Angehöriger einer Gewerbe genossenschaft angehört, welche eine eigene Gehilfenkrankenkassa nach Vorschrift des § 121 errichtet hat oder bezüglich ihrer Angehörigen einer anderen, den gesetzlichen Anforderungen entsprechenden Krankenkassa korporativ beigetreten ist, in diese Krankenkassa.

Bestehen bei einer Gewerbe genossenschaft nach Zulass des § 106, Alinea 5, für die Gehilfen und für die zu unterge-

ne dla osób, używanych w przemyśle do podrzędnych usług pomocniczych, jak na to zezwala § 106, ustęp 5, odnośne kwoty kar pieniężnych przeznaczyć należy w równych częściach obu kasom.

We wszystkich innych przypadkach przypadają takie kary pieniężne funduszowi rezerwowemu tej powiatowej kasy chorych, w której robotnicy pomocniczy ukaranego, względnie ukarani robotnicy pomocniczy w chwili popełnienia przekroczenia podlegali obowiązkowi ubezpieczenia na przypadek choroby, albo też w której w razie legalnego wykonywania przemysłu, względnie faktycznego zatrudniania robotników pomocniczych, bez względu na ewentualne ubezpieczenie w stowarzyszeniu, byłiby temu obowiązkowi podlegali.

ordneten Hilfsdiensten beim Gewerbe verwendeten Arbeitspersonen verschiedene Krankenkassen, so sind die betreffenden Strafbeträge beiden Kassen zu gleichen Teilen zuzuweisen.

In allen sonstigen Fällen fließen diese Strafbeiträge in den Reservefonds der Bezirkskrankenkassa, und zwar derjenigen, bei welcher die Hilfsarbeiter des Straffälligen, beziehungsweise die straffälligen Hilfsarbeiter im Zeitpunkte der begangenen Übertretung krankenversicherungspflichtig waren oder unter der Voraussetzung des befugten Gewerbebetriebes, respektive der tatsächlichen Verwendung von Hilfsarbeitern ohne Rücksicht auf eine allenfalls in Betracht kommende genossenschaftliche Versicherung krankenversicherungspflichtig gewesen wären.

7772